

ÜZENET

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

XXXV. ÉVF. • 4. SZÁM
2024. FEBRUÁR 15.
ÁRA 2 LEJ

Békülj meg ellenfeleddel idejében!

Mt 5, 25

Február 24-én immár két éve annak, hogy szomszédunkban az orosz és az ukrán ádáz harcot vív egymással. Az egész világot újra lángba borítható háború esélye tetőzött egy másik testvérnépnek iszonyatos harcával Közel-Keleten.

A világháló hírei által nemcsak szemlélői, hanem átélői is vagyunk a háború borzalmainak, az emberi életek pusztulásának és a gyászoló fájdalomnak. Látjuk, hogy a kegyesség palástja alatt gyűlölet, egyéni érdek, érvényesülés húzódik meg. A háború kiszélesedésével elvesznek szép tervek, nagy remények.

Ilyen állapotban mindennél szükségesebb szívünkre venni a bibliai figyelmeztetést: „amit vet az ember, azt fogja aratni is” (Gal 6, 7). A politikában és a háborúban a nagyhatalmi érdekek működnek, és heves versengésükből csak baj születik. Országok egymással kötött paktumai felbomlanak, de Isten velünk kötött szövetsége változatlan és állandó. | 3.

Forrás: Voice of Youth/Unicef

Az együttműködő nemzet éve

A magyar kormány határon átívelő hálózatokat épít az oktatás, a kultúra, a gazdaság, az egyházak, a sport, a média területén – vallja Potápi Árpád János. A Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára szerint fontos az egységes nemzetben való gondolkodást tovább erősíteni, és reméli, hogy a magyar sportközvetítések is majd nézni tudjuk. | 5.

Médiaböjt digitális kütyük nélkül?

A túlzó, hamis becsvágytól az építő önmérsékletig

Európában, de a világ más részein is hamvazó szerdával kezdődik a böjti időszak, amely húsvétig tart. Ma már sokféleképpen gyakorolják: létezik például médiaböjt is. De hogyan alakult ki az egyházi évnek ez a rendje, és miről szól ma? | 7.

Tanulságos ígék

Találkozások Józseffel

11.

„Az öcséteket is vigyétek,
keljete fel és menjetek vis-
sza ahhoz a férfiúhoz.”
(1Móz 43,13)

Engedd el a bálványt!

Jákób nem akarta Benjámin elengedni. Minden embernek megvan a maga „Benjáminja”, kedvenc bálványa. A bukott embernek a szívében már nem Istené az első hely. Helyette más dolgokat szeret jobban. Ezek azok, amelyek Isten és a mi üdvösségünk között vannak. E hamis „Benjáminokat” el kell engednünk. Létezik istentisztelet, amely „nem kerül sokba” az embernek. Hiszen ha valaki jár templomba, ígét olvas és imádkozik, azt az emberek már keresztyének tekintik. De itt nincs szó még önmeztagságról, az életünk megszenteléséről, a kereszthordozásáról. Ezek mellett meg lehet tartani a bálványt, és úgy tűnhet, jó keresztyének vagyunk. Az ilyen ember megváltoztatja Jézus szavát és azt mondja: széles az út és tágas a kapu, amely az életre visz. De Jézus ezt nem így tanítja, sőt még keményebbet is mond: aki meg akarja tartani az életét, az elveszti azt, és aki elveszti az életét én érettem, megtalálja azt.

Isten országa ingyen van, de az oda vezető úton áldozat és harc van: ellenségeket kell legyőzni, bűnös vágyakat kell elhagyni, a pusztán kell átkelni, a hit versenypályáját kell megfutni, bálványokat kell megtagadni.

Jákób nem akarta elengedni Benjámin. Mi sem akarjuk elengedni bálványainkat. De az Úr olyan úton vezet, hogy végül el kell engednünk Benjámin, el kell engednünk a bálványt. Mekkora kegyelem, ha az Úr addig küzd velünk, amíg elengedjük a bálványt, meghozzuk a döntést, hogy a bálványt kidobjuk az életünkéből.

A bálványok sokfélék, a hívő ember még lelki megtapasztalásaiból is bálványt tud faragni. A mi bálványunk, a mi önigazságunk, ezt nem karjuk elengedni, micsoda harc ez! Pál apostol így ír erről: kárnak és szemétnak ítélem mindent a Krisztus ismeretéért. Nyilván akkor engedünk el minden bálványt, amikor Krisztust megismerjük. Bálvány lehet az életünkben egy titkos bűn is. Még a megtérésünk után is visszatérhet. Ellenállunk, de nem vérig, ahogy azt a Zsidókhoz írott levél mondja. Titokban még mindig dédelgetjük a bűnt, de azt el kell

eresztetni. Az Úr nem tűr meg bálványt maga mellett, ő akar lenni életünk egyedüli ura.

Jákób életében ezt az Úr úgy érte el, hogy a családban újra elfogyott a gabona, így az édesapának végre el kellett engednie Benjámin. Jákób ellenállása megtört. Óriási változás következett be életében, mert adott ponton azt mondta: vigyétek magatokkal Benjámin, egy csomó ajándékot, pénzt, hogy a főurat jó kedvre hangoljátok.

Micsoda változás Jákób életében! A kételkedés, a bizonytalanság elmúlt, Jákób döntött és cselekedett. Hogyan történt Jákób életében e változás? Úgy, hogy életét Isten kezébe tette. Minden emberi intézkedést meghozott, de tudta: ő és családja az Úr kezében van. E hit őt más emberré tette. Ki tudta mondani: ha megfosztottak kellennem, hát legyek megfosztva. Istent Mindenhatónak nevezte, ő a kegyelmi szövetség Istene. Jákób már nem emberekhez ragaszkodott, hanem a Fennvalóhoz. Mert miután fiát elengedte, őhöz menekült. Ez a Mindenható tudta az egyiptomi főúr szívét is meglágyítani, hogy Benjámin is Simeonnal együtt elengedje.

Jákób mindent letett Isten kezébe. Szívének vihara lecsendesült. Már nem emberre, hanem Istenre nézett, aki emberek és események felett áll. A lázadás, a kétségek mélységéből felemelkedett az Istenben való teljes bizalomig, a hit megelevenedett szívében. Hitte, hogy az Úr vissza tudja adni neki Benjámin, és a rettegett főúr szívét is jóindulatra tudja hangolni. Hitének alapja az volt, hogy Isten mindenható, s ez ma is Isten gyermekeinek a bizodalma. Akik azt is hiszik, hogy ez a mindenható irgalmas is, s e két tulajdonságára támaszkodnak.

A hit erre az irgalmas és mindenható Istenre támaszkodik, akiről hisszük, hogy tud és akar segíteni rajtunk. Megérdemli a bizalmat, hogy higgyünk benne. Ha ő nem lenne mindenható, azt gondolhatnánk: az én bajom olyan nagy, hogy ő sem tud segíteni, az én bűnöm annyira megkötöz, hogy ő e láncot nem tudja elszakítani, az én kísértésem olyan nehéz, hogy ebben nem

Bibliaolvasó kalauz

MÁRCIUS

1 P	Zak 11	Jn 13,1–11
2 Szo	Zak 12	Jn 13,12–20
3 V	Zak 13	Jn 13,21–30
4 H	Zak 14	Jn 13,31–35
5 K	3Móz 1	Jn 13,36–38
6 Sze	3Móz 2	Jn 14,1–6
7 Cs	3Móz 3	Jn 14,7–11
8 P	3Móz 4	Jn 14,12–14
9 Szo	3Móz 5	Jn 14,15–21
10 V	3Móz 6	Jn 14,22–24
11 H	3Móz 7,1–21	Jn 14,25–31
12 K	3Móz 7,22–38	Jn 15,1–8
13 Sze	3Móz 8,1–13	Jn 15,9–11
14 Cs	3Móz 8,14–36	Jn 15,12–17
15 P	3Móz 9	Jn 15,18–27
16 Szo	3Móz 10	Jn 16,1–4a
17 V	3Móz 11	Jn 16,4b–15
18 H	3Móz 12	Jn 16,16–23a
19 K	3Móz 13	Jn 16,23b–28
20 Sze	3Móz 14,1–32	Jn 16,29–33
21 Cs	3Móz 14,33–57	Jn 17,1–5
22 P	3Móz 15	Jn 17,6–19
23 Szo	3Móz 16	Jn 17,20–23
24 V	3Móz 17	Jn 17,24–26
25 H	3Móz 18	Jn 18,1–11
26 K	3Móz 19	Jn 18,12–27
27 Sze	3Móz 20	Jn 18,28–40
28 Cs	3Móz 21	Jn 19,1–16a
29 P	3Móz 22,1–16	Jn 19,16b–30
30 Szo	3Móz 22,17–33	Jn 19,31–37
31 V	3Móz 23,1–25	Jn 19,38–42

tud engem megtartani. Az én nyomorúságom olyan nagy, hogy abból nem tud megváltani. Isten sokszor minden emberi segítséget elvesz, hogy minden bizodalunkat belé helyezzük, s teljes valónkkal hozzá meneküljünk. A régi hívők házában láttam egy táblácskát a következő felirattal: mégis! Én mégis, mindenek ellenére bízik az Úrban.

Milyen csodálatos tudni, hogy számára semmi sem lehetetlen. Ketté tudja választani a Vörös-tengert, hollókat tud küldeni tápláltatásunkra, az oroszlánok száját is be tudja tömni. Ez a mi vigasztalásunk, hogy ő felette van mindeneknek, minden alá van vetve akaratának, a szíveknek gondolatát úgy irányítja, mint a vizeknek folyását – olvasható a Példabeszédek könyvében. Jákób hitte, hogy a mindenható Isten irányítja az egyiptomi főúr szívét is.

Milyen vigasztalás tudni azt, hogy Isten valóban minden felett Úr. Az emberek sem tehetnek mást, csak amit ő megenged nekik. E hatalmas Úrnak kezébe tette le Jákób az ő családját, és ebben mi is követhetjük példáját.

Kórházlelkészek Erdélyben

• KOLOZSVÁR

Buzogány Emese, Megyei Sürgősségi Klinika
Elérhetőség: e-mail: buzoganyemese@gmail.com,
tel.: 0740-368663

Balogh Gyöngyi, Onkológia
Elérhetőség: e-mail: gybalogh@gmail.com,
tel.: 0740-295770

Erdélyi Tünde, III-as belgyógyászat
Elérhetőség: e-mail: erdelyitunde68@yahoo.com,
tel.: 0731-159892

• MAROSVÁSÁRHELY

Korodi Csaba, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: csabakorodi62@gmail.com,
tel.: 0723-331317

Lakatos Gabriella, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: lakatos.gabriella@gmail.com,
tel.: 0746-091941

• BRASSÓ

Magyari János, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: magyariioan@yahoo.com,
tel.: 0721-564553

• BÁNFFYHUNYAD

Lukács Margit, Városi Kórház
Elérhetőség: e-mail: lukacsmanyika@yahoo.com,
tel.: 0724-056691

• SEPSISZENTGYÖRGY

Orbán Edit, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: edit.orban@yahoo.ca,
tel.: 0729-807973

Békülj meg ellenfeleddel idejében!

1. A hívő ember nem szabhatja magát a világhoz, hanem igyekszik megújulni gondolkodásában és megvizsgálni, mi az Istennek kedves akarata (Rm 12, 2). Az egymáshoz való viszony megvizsgálása minden más lelki teendőt elöszön meg, mert az egymáshoz való viszonyulásunk akkor lesz Isten szerinti, ha békességes.

A békesség Istenéhez nem járulhatunk egymás iránti gyűlölettel a szívünkben. Nem kérhetünk tőle számunkra bocsánatot, ha mi nem vagyunk hajlandók bocsánatra. A megbékülés megtagadásával nemcsak a rossz viszonyra mondunk igent, hanem magunkra vesszük ítéletének súlyát. Ő arra hívott el, hogy a háborút készítőknek ellenszegüljünk, ellenük fellépjünk, s az ő ügyét képviseljük. A keresztyén csak úgy „militia Christi”, az egyház „ecclesia militans”, ha harcban áll az

„Mindenki beszél a békéről, de senki sem nevel a békére. Ebben a világban a versenyre nevelnek, és a verseny minden háború kezdete. Amikor elkezdzünk együttműködni, és szolidaritással fordulunk egymás felé, akkor fogunk a békére nevelni.” / Maria Montessori

igazságtalansággal, a béke ellenségeivel. A háborút előidézőknek szól Jézus figyelmeztetése: jaj, nektek!

Isten megbékélt velünk Jézusban úgy, hogy neki tulajdonította a világ bűneit. S a békesség evangéliumát a világ fontos feladatává tette. Krisztusba vetett hit által úgy van békességünk egymással, ha engedjük őt bennünk munkálkodni. Minden háború súlyossága arra utal, hogy hitben és lelkiismeretben hűjával találattunk. Csak úgy szabadulhat meg e világ a ke-

serű pohártól, ha figyelembe veszi, hogy az Úr gondolata magasabb a miénknél, az egymással háborúságban levők gondolatánál. Az ő megítélése szerint már a harag is az öléssel egyenlő, mert mindkettő ahhoz vezethet. Jézus parancsa – békülj meg ellenfeleddel idejében – az azokkal való kibékülésre is vonatkozik, akik valami fontosat várnak el tőlünk, akikkel a jó kapcsolatot valami gátolja. Amíg ez a valami fennáll, nem vagyunk egymásnak testvérei, sem az ő igaz gyermekei. Jézus úgy akarja, hogy a kibékülés nem egy harmadik fél által, hanem általunk történjen meg.

Isten elénk adta az életet és a halált, és megparancsolta, válasszuk az életet. Ő csak az igazsággal, a szeretettel és a békességgel érez együtt, és ebben nyugszik meg, nem a háborúban. Legyünk az ő szeretetének, békéjének megőrzői, amíg időnk van.

| SZÉKELY JÓZSEF ny. lelkipásztor |

A név kötelez

Nomen est omen – tartja a latin mondás, amelynek jelentése: nevében a sorsa. Vagyis a név magában hordozza viselőjének számára még ismeretlen jövőjét. Hívő emberként valljuk: pillanatnyi létünk Isten kegyelmének ajándéka, jövődönk pedig ugyanúgy az ő irántunk való kegyelmétől függ. Mégis érdemes eljátszanunk a gondolattal: születésünk kapott nevünk szerepet játszik-e jellemünk formálásában, világnézetünk alakulásában?

A feltett kérdésre igennel válaszolhatunk, még ha nem is mindenkire kötelező érvénnyel. Igenis a névnek van kötelező ereje. Éppen ezért a névadás felelősség. A szülők felelőssége. Gyermekeink ugyanis egy életen át viselik nevüket. Akkor is, ha a kapott nevet szeretik vagy éppen nem kedvelik. A gyermekeinknek adott név ugyanakkor sok mindent elárul a szülők értelmi szintjéről, műveltségéről, értékrendjéről.

Milyen az általunk helyesnek tartott névválasztás? Olyan, amely ki fejezi a magyarsághoz való tartozásunkat. Ha egyáltalán azt vállaljuk. Amennyire természetes, hogy Kurt, Heinrich, Konrad a német közösséghez, Aurelia, Dacian, Dorel a román néphez, Ronald, Robert, Brenda az angolszászokhoz tartozik, ugyanúgy a világ legtermészetesebb dolga, hogy gyermekeink neve a magyar közösséghez való tartozást jelölje. Mert ahogy nemzeti hovatartozásunk mutatói népdalaink, népviseletünk, anyanyelvünk, úgy nevünk is hordozója hovatartozásunknak.

Milyen szempontok játszanak közre a legtöbbször a névadás során?

1. Sok szülő bibliai nevet ad gyermekének. Így viselik sokan az Abigél, András, Ádám, Dániel, István, János, Erzsébet, Eszter stb. neveket. Ezeket annyira magunkénak érezzük, hogy eszünkbe sem jut, nem magyar eredetűek. Teljes mértékben azonosultunk velük. Alig néhány évtizeddel ezelőtt, különösen hagyományörző falusi környezetben, elképzelhetetlen volt, hogy egy családban ne legyen egy István vagy János. Már csak az elterjedt karácsonyi névnapozásra való tekintettel is.

2. Egyes fiatal szülők a névadás során fontosnak tartják a családi hagyományt. Amikor Zakariás papnak és feleségének, Erzsébetnek gyermeke született, a rokonok természetesnek vették, hogy a gyermeket Zakariásnak fogják elnevezni. Amikor Erzsébet isteni sugallatra a János nevet adta, felháborodva jegyezték meg: „de hiszen senki sincs a te rokonságodban, akit így hívnának” (Lk 2,61). Ugyanis a névadással is jelezhetjük: apró láncszeme vagyunk az előttünk járó nemzedékek láncolatának. Az előttünk járók iránti tiszteletből ezért nevüket is tovább visszük.

3. Vannak, akik általuk kedvelt filmsorozatokból választják ki gyermekük nevét. Így viselik egyesek a Dantes (Monte Cristo grófja), Isaura (brazil teleregény alapján), Esmeralda (mexikói filmsorozat) neveket, amelyeknek népszerűsége általában a filmsorozat utolsó részéig tart. A szülők pillanatnyi fellángolásában adott nevet azonban gyermekük egy életen át hordozza. Késő bánat!

4. A név legyen különleges – gondolja sok szülő. Amilyen ismerettségük körében senkinek nincs. Így jelennek meg az olyan nevek, amelyeket az idős nagyszülő papírra írva hordoz zsebében, hogy ha valaki unokája neve felől érdeklődik, a cetlit megnézve válaszolni tudjon.

5. A rendszerváltás előtt sokan olyan nevet adtunk gyermekeinknek, hogy azt ne lehessen románra fordítani, s az Erzsébetből ne legyen Elisabeta, az Ibolyából Viorica. A beolvasztással szembeni védekezésünk egyéni formája volt többek között névadásunk is.

A névadás szempontjai ezzel korántsem érnek véget. Mindenkinek szíve joga a maga szempontjai szerint dönteni. Tudott dolog: a névadás divat kérdése, a divat pedig múlandó. Globalizált világban élünk, amelyben egyre inkább eltűnnek a különbségek egyének, népek közt. A minket érő egyre erőteljesebb hatásokra először levetjük népviseletünket, utána elfeledjük népszokásinkat, majd elhullatjuk anyanyelvünket, végül pedig neveinket is. Pedig senki sem kéri tőlünk. Megtesszük magunktól pillanatnyi kábulatunkban. Így válunk világpolgárokká. Valójában sehova nem tartozó gyökértelenné – miközben a világpolgároknak, más népek fiainak eszükbe sem jut gyermekeiknek magyar nevet adni.

Érdemes jól kipróbált utakon járni – a névadásban is. Mert léteznek döntések, amelyekben a megbánás már nem segít. A név ugyanis kötelez.

Lelkipásztorként végignéztem gyülekezetem keresztemelési anyakönyvéből az 1990 utáni 30 év névadási gyakorlatát. Miközben olvastam a sok idegen nevet, fájdalommal tettem fel a kérdést: hová lettek az Alpárok, Hunorok, Gyulák, Bélák, Csabák, Zoltánok, Leventék, Attilák, Endrék, Istvánok, Annák, Erzsébetek, Máriák, Katalinok, Csillák, Emesék? Hova lettek? Miért nem találom egyet sem közületek? Visszatértek-e egyáltalán még egyszer?

| SZÁSZ ATTILA ny. lelkipásztor |

Sport és egyház

A legjobbat adni önmagunkból. Dokumentum a sport és az ember keresztény perspektívájáról címet viseli az a rendhagyó, érdekes könyv, amely az egyház és sport kapcsolatát taglalja. A Vatikán által 2018-ban megjelentetett könyv olaszból magyarra fordította dr. Bakó Csongor István nyáradszeredai plébános, marosvásárhelyi kórházlelkész. A kiadvány a katolikus egyház egyetlen eddig megjelent átfogó dokumentuma a sport témakörében, amely kivételesen nem Magyarországon, hanem Erdélyben jelent meg.

„Sportolókként nemcsak arra hívlak benneteket, hogy játsszatok, ahogyan eddig is tettétek, hanem valami ennél többre: úgy kapcsolódjatok az élethez, mint a sporthoz. Félelem nélkül,

bátran és lelkesedéssel vegyetek részt a jó keresésében az egyházban és a társadalomban. Lépjetek játéka egymással és Istennel anélkül, hogy megelégednétek egy közepes »döntetlenel«, a legjobbat adjátok önmagatokból, azzal töltsétek az életeteket, amivel valóban érdemes, és ami örökké tart”. Ferenc pápa szavaival kezdődik a kiadvány, amely hívók és nem hívők, sportolók és nem sportolók számára egyaránt megszívlelendő gondolatokat közvetít. Az egyház érdeklődik a sport iránt, hiszen a sporttevékenység hatással van a személy formálódására, kapcsolataira és lelkiségére. Amikor a sportoló a legjobbat adja magából, megtapasztalja személyes kiteljesedésének elégedettségét és örömet. Ugyanez érvényes az életre általában és a keresztyén hit megélésére is. Érthető tehát az egyház érdeklődése, mivel méltányolja a sport nevelési potenciálját, és osztozik számos értékében.

A modern sport két forrásra vezethető vissza: az angol állami iskolákban két évszázada megjelent játékokra és versenyekre, majd a később Svédországban továbbfejlesztett torna gyakorlatokra. Évtizedekkel később, a 19. század végén Pierre de Coubertin báró egyesítette a különböző hagyományokat, és összekapcsolta őket az olimpiai eszmével. Az olimpiai játékok eredeti célja nemcsak sport- és versenyjellegű volt, hanem az emberiség nemességének, szépségének ünneplése is. „Gyorsabban, magasabban, erősebben (citius, altius, fortius)” – az olimpiai mottó nemcsak a fizikai, hanem általában az emberi kiválóságra utalt. Test-lelék-szellem, kreativitás és együttműködés, sport-szerűség és szolidaritás, egyéni szabadság és csapatszellem, áldozatkészség, öröm, bátorság, egyenlőség és tisztelt.

Az emberhez méltó és tisztességes sport megteremtése közös felelősség, amelyről az egyház nem zárkózik el. Az egyház értékrendje és erkölcsi tartása segíthet a sportvilágot sújtó problémák kezelésében, mint amilyen a doping, a korrupció, a szurkolói erőszak, a nemes célt lealacsonyító elüzletiesedés. A sport nevelési eszköz, ezért segíthet a fiataloknak a világ mélyebb megértésében, az élet szeretete és a vallásosság elmélyítésében. A sportpástoráció szükséges mozzanata és szerves része a közösség mindennapi lelkigondozásának.

Pierre de Coubertin szobra Tokióban. A francia báró indította el az olimpiai mozgalmat a 19. század végén

Az Év Sportolója Gálán idén januárban életműdíjat kapott Schmitt Pál kétszeres olimpiai bajnok párbajtőrvívó, a Nemzet Sportolója, korábbi köztársasági elnök, a Magyar Olimpiai Bizottság tiszteletbeli elnöke, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság korábbi tagja. Beszédét Schmitt Pál a vallásos nevelés fontosságának a hangsúlyozásával kezdte, majd a családjá és Isten iránti hálával fejezte be. Egyedül Istené a dicsőség!

| Dr. ÁBRÁM ZOLTÁN |

Magyarország felé állított antennák

Az államosított római katolikus kultúrházból a szocializmusban mozi lett. A színpad felett hatalmas vetítövászon fehérlett, előtte pedig kényelmetlen, fából készült karosszékek sorakoztak.

Nagyon élveztük, amikor az órák egyhangúságát felváltotta egy kis mozizás. Ilyenkor kettes sorokban lesétáltunk a moziba. A rendszer kedvencei a francia, olasz és persze a román filmek voltak.

A mozi fénykorát élte akkoriban, hiszen igazából nem volt komoly versenytársa. Mert hogy a hazai tévé kétórás propagandaműsorába ritkán fért bele egy-egy jobb film. Ezért aki tehette, a Magyar Televízió műsorát nézte. Még a románok is. Így aztán mindent néztünk, amit a magyar tévé közvetített. A tévétornától a híradóig. Egyedül a vasárnap esti politikai műsort nem szerettem, ez felért egy ideológiai nyakonöntéssel. De ezen kívül az összes filmmel, kvízzjátékkal, mindennel témában voltunk. A hétfő volt a nemszeretem nap, amikor

a magyar tévé nem sugárzott adást. A hétfőket valahogy túl kellett élni.

A legrosszabb mégis az volt, amikor egy-egy jó film közben egyszer csak elvették az áramot. Márpedig ez elég gyakran előfordult. Napi rendszerességgel. A gyertyák és petróleumlámpák éppen ezért mindig kézügyben voltak. Dühös indulatszavak kísérték az elsötétítést, majd izgatott csatakiáltásokkal adtuk tudtul az amúgy is láthatót: megjött az áram!

Ez volt a korabeli tévézés: napi két vagy több áramszünet között zajlott. Ha pechünk volt, közben már berúgták a sorsdöntő gölt, elkapták a gyilkost, megfejtették az érdekesítő kérdést.

Legalább ennyire idegfeszítő volt még, amikor a gyenge tévékészülékek egyszer csak bemondták az unalmast. A képernyő elsötétült, a közepén megjelent egy fényes pont és a többi néma csönd. Sokszor hetekig várni kellett a szerelő kiszállítására, a tévé javítására. Hát persze, hogy nagy becsben voltak azokban az ínséges időkben a könyvek...

Ha fújt a szél, vihar volt, homlokegyenest másik irányba táncolt a Magyarország felé állított antenna. Ilyenkor futott az ember, felmászott a drótkerítésre és addig igazgatta, amíg valaki bentől azt nem ordította: most jó!

Ilyen, nem túl izmos versenytársak mellett működött hát a falusi mozi egy olyan lepukkant ingatlanban, mint amilyenek az államosított épületek voltak. Mert ezeket senki sem tartotta igazán a sajátjának.

Számos francia csendőrfilmet láttunk e falusi moziban. Aztán ott voltak a kor kedvelt Piedone-filmjei. Ma már lassú, körülményes és darabos, mondhatni nyugis alkotásoknak számítanak. Akkor ezek voltak a korszak modern akciófilmjei. Elkísértük Bud Spencert Afrikába, Ázsiába. Bálványoztuk az erejét, a legendás pofonjait.

A filmtekercs persze többször megszakadt egy-egy vetítés alatt, percekig csak a fehér képernyővel néztünk farkasszemet. De ez benne volt a pakliban, a gépész rutinosan tette a dolgát, a diákközönség elcsendesült, a film pedig pergett tovább.

| FÁBIÁN TIBOR |

Az együttműködő nemzet éve

Beszélgetés Potápi Árpád János államtitkárral

1. | – A 2024-es esztendő az együttműködő nemzet éve lesz. A jól hangzó megfogalmazáson túl mit jelent ez a Kárpát-medencei nemzetrészek számára?

– A nemzetpolitika legfontosabb egyeztető fórumain, a Magyar Diaszpóra Tanács és a Magyar Állandó Értekezlet tavalyi ülésein az a döntés született, hogy 2024 az együttműködő nemzet éve legyen. A témaválasztás utal az elmúlt időszak egyik legfontosabb nemzetpolitikai célkitűzésére: a hálózatépítésre. Hálózatokat építünk az élet szinte minden területén: az oktatás, a kultúra, a gazdaság, az egyházak, a sport, a média területén. Fontos, hogy e hálózatokat, a külföldi magyar közösségek és az anyaország közötti együttműködést, valamint az egységes nemzetben való gondolkodást tovább erősítsük. Ezt szeretnénk az idei év középpontjába helyezni.

– Erdélyben a nemzetközi sportközvetítések a magyar szurkolók számára ritkán láthatók, de még a Nobel-díjak átadásáról szóló adást is kódolták a közmédiában. E gondok orvoslására idén a Nemzeti Virtuális Tér próbál megoldást találni. Miről van szó?

– A Nemzeti Virtuális Tér a külföldi magyarok számára egy VPN segítségével, egyszerű regisztrációt követően lehetővé teszi többek között a magyar műsorszolgáltatók által sugárzott, földrajzi szűrőrendszerrel védett médiatartalmakhoz való ingyenes hozzáférést. Ennek eredményeként többek között kulturális és sportközvetítéseket is követni tudnak. Egy sokak által megfogalmazott kérdés megvalósulásáról van szó, bízunk benne tehát, hogy az idei labdarúgó Európa-bajnokságot már Szabadkától Székelyudvarhelyig, Eszékől Kassáig mindenki az otthonából, magyar nyelven követheti majd. Ez azért is fontos, mert a sport az egyik legfontosabb nemzeti összetartozást erősítő eszköz, a magyar sportsikerek közös ünneplése pedig hihetetlen közösségkovácsoló erővel bír.

– Mennyire működhet több százezer csatlakozó esetében az internetes felület?

– Ez technikai kérdés. Amint az a Magyar Állandó Értekezletet követő sajtótájékoztató is elhangzott, a Nemzeti Virtuális Tér január 1-jétől teszt jelleggel működik. Az első hetekben az illetékes szakemberek felméri a visszajelzéseket, esetlegesen felmerülő hiányosságokat, amelyeket aztán tökéletesítenek.

– Évtizedek óta beszélünk a kivándorlásról. Néhány éve a fordítottját is tapasztalni lehet. Mekkora számban telepedn(t)ek vissza a Kárpát-medencébe magyarok?

– Így igaz, a hosszú évek óta tartó kivándorlási hullám az utóbbi időszakban kicsit lelassult, s ezzel párhuzamosan észrevehető egy hazatelepítési hullám is. A Magyarországra hazatelepítődők száma az elmúlt öt évben meghaladta a 100 ezer főt, ami évente több mint 20 ezer személyt jelent. A kormány számításai szerint ez a szám a jövőben még növekedhet is.

– A közelmúltban indult be a Hazaváró Program. Kiket és honnan várnak haza?

Forrás: Nemzetpolitikai Államtitkárság

– A Welcome Office vagy Hazaváró Iroda kifejezetten a diaszpórában élő, de Magyarországra hazatelepíteni szándékozó emberek számára jött létre. A program egyik fő eleme a Hazaváró Portál: közérthető, egyszerűen kezelhető és interaktív honlap magyar és angol nyelven, amely a hazatelepüléssel kapcsolatban felmerülő kérdésekre átfogó válaszokat nyújt, és lehetővé teszi egyes ügytípusok elektronikus elindítását. A Hazaváró Portál mellett országszerte 27 kormányablakban nyitottunk úgynevezett Hazaváró Pontokat, ahol egyablakos ügyintézészt biztosítunk minden hazatelepüléshez szükséges ügyben, legyen szó a gyerekek iskolai beíratásáról, adó- és lakcímkártya-ügyintézésről, esetleg segítségnyújtásról egy vállalkozás indításához. A cél tehát az adminisztratív akadályok csökkentése és egyablakos ügyintézés biztosítása azok számára, akik szeretnének hazaköltözni Magyarországra.

– A Kárpát-medencei sajtótálálkozón elhangzott, hogy a történelmi egyházak a nemzetpolitika szerves részét képezik. Miért hiányoznak a találkozóról az egyházi lapok, újságírók?

– A Kárpát-medencei médiatálálkozón elsősorban a legnagyobb példányszámú, illetve a legnagyobb olvasóközönséggel rendelkező lapok és hírportálok képviselői vesznek részt. Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy sokkal többen vannak a Kárpát-medencében, akik a magyar nyelvű sajtóban dolgoznak, de egy ilyen esemény megszervezésénél sajnos egy bizonyos létszámkorlátot is figyelembe kell vennünk. Mindezzel együtt a jövőben figyelmet fordítunk a meghívottak körének bővítésére, mert ahogyan a kérdés is utalt rá, a történelmi egyházak fontos munkát végeznek a magyarság megmaradásában, az általuk kiadott sajtóorgánuk pedig fontos értéket képviselnek.

– A 2024-es esztendőben Romániában és Magyarországon, több országban és kontinensen tartanak választásokat. Ezek eredményei hogyan befolyásolhatják (milyen irányba) a nemzetpolitikai stratégiát?

– A 2024-es évben számos olyan választásra készülünk, amelyek eredményei kihatnak majd a Kárpát-medencében élő magyarság minden napjaira. Romániában ilyen szempontból különösen izgalmas lesz ez az év, mert négy választás is lesz az országban: először júniusban az európai parlamenti választások, ezt követik az önkormányzati, parlamenti és államelnöki választások. A magyar kormány kiemelt stratégiai partnere az RMDSZ, amely híd szerepet tölt be a magyar-román kapcsolatokban, és következetesen képviseli a nemzeti kisebbségek érdekeit. Elengedhetetlen tehát, hogy az RMDSZ továbbra is részt vegyen a bukaresti törvényhozásban, valamint megtartsa az általa irányított megyék és települések irányítását. Az elnökválasztás esetében az egyre erősödő, nacionalista és magyarellenes hangokat megütő szélsőséges román párt, az AUR visszaesésében vagyunk érdekeltek, valamint itt is erős helytállásra számítunk az RMDSZ részéről.

Sokszor elmondtam már, de nem lehet elégszer hangsúlyozni: a külföldi magyarság megmaradásának kulcsa az erős magyar érdekképviselő. Ha nem erős a politikai intézményrendszer, akkor a közösség nem tudja hallatni hangját a megfelelő szinteken, ennek következtében pedig előbb-utóbb minden szinten meggyengül. Az erős magyar érdekképviselő minden régióban csakis összefogással érhető el. Egyetlen külföldi magyar közösség sem bír el több etnikai pártot, ha viszont mégis így van (például Erdélyben), akkor a választásokon ezeknek a pártoknak össze kell fogniuk a magyar siker érdekében.

Ami pedig a világpolitikát illeti: a magyar kormány továbbra is a béke pártján áll. Határozott álláspontunk, hogy térségünkre az Ukrajnában zajló háború, valamint az Európában egyre nagyobb méreteket öltő, ellenőrizetlen bevándorlás jelenti a legnagyobb veszélyt. E problémákra a megoldást Donald Trump korábbi elnök újraelasztása jelenthetné az Egyesült Államok élére, valamint az európai és nemzeti parlamentekben a konzervatív, jobboldali pártok megerősödése, térnyerése. Ebben bízunk.

Kereszt(yén)rejtvény

	1	... HÁZ KÖRÜL (KOVÁCS KATI)	BIZONY (TAJ.)	AMPER	MI LESZ, MÁR ?	TOVA	BEC. ROZÁLIA	2	„A böjt nem arra hivatott, hogy büntesse a testet, ...” (folytatás a fősorokban).					KIS-ASSZONY HAVA	PONT HÁTUL !	NEM ZSIDÓ (BIZ.)	RITKA NŐI NÉV	CSÓKJA SÜTI	VERONA FOLYÓJA	
	KUBÁBÓL ELTERJEDT TÁNC													TOROKGYULLADÁS (ORV.)						
	BEC. ARANKA				... PALME; POLIT. V. KÖTŐ-SZÓ				MUN-KÁCSY EREDETI NEVE	LOPVA TÚLRA NÉZ	RÓMAI ÖTVEN	SONATA A ...; TRIÓ-SZONÁTA		VÁSZON-HAJLÉK	HARCI EGYSÉG DEHOGY !					
	SZEM-MEL TARTÁS						KUSZA ÁLLAPOT ... ES-SALAAM									PERES ÜGY PÁRTA-FAL				
	SPANYOL ÉPÍTÉS (EN-RIQUE)						SZÁM-JEGY (INF) MELLÉM				FÖLÉ ELEMÍ RÉ-SZECSKE			UGYAN-AZ (RÖV.) SZINTÉN			NEGATÍV (RÖV.) KÉRDŐ-SZÓ			
	MAGUNK				... ZADORA; SZ.NŐ VW-TÍPUS		TANÍT, NEVEL	LY												
	NÉVELŐ		SPANYOL PÉTER BOSSZÚS SZÓ					MÉH (ANG) SVÁJCI KANTON				PORCIÓZ EHEZ HA-SONLÓ								
	... ISLAND; AM. TAG-ÁLLAM						KUTYA-FEJ ! ÉNEKLŐ SZÓ		ALEPPÓ LAKÓJA						SZEM. NÉVMÁS NÉMA VITA !					
	TEREP-AUTÓZÁS						LANT A VÁGY VÉGE !			HOLD-TÖLTÉ ! KÖZÉP-TÁJ !				KARAK NE-VELTE BEHÍV !						
		LA																		

Előző rejtvényünk megfejtése: Megfosztotok engem gyermekeimtől. József sincsen, Simeon sincsen, Benjámin is elviszitek.

Készítette CSATLÓS JÁNOS

Gasztrosarok

Joghurtos minifánk

Ha fánkra gondolunk, általában a hagyományos, élesztős változatra gondolunk, de a mai rohanó világban néha jól jön egy könnyebben, időben sokkal hamarabb elkészíthető, viszont ízben finom változat. Ez a joghurtos minifánk körülbelül 5 perces előkészítést, valamint néhány perces munkát igényel. Az eredmény, ha jól dolgozunk (márpedig ez szinte elronthatatlan), osztatlan siker lesz.

Hozzávalók 12–14 darabhoz: 2 tojás, epres vagy málnás joghurt (másféle ízű joghurttal is finom), 60 g kristálycukor vagy barnacukor, 1 csomag vaníliás cukor, 210 g finomliszt, 10 g sütőpor, 1 teáskanál rum (elhagyható, ha jól sülnék, nem fognak sok olajat beszívni, sőt), 1–2 evőkanál mazsola, fél kezeletlen citrom reszelt héja, pici só, bő olaj a sütéshez

A mártogatóshoz: 2 kisebb doboz görögjoghurt, 2 evőkanál finom lekvár (pl. málna vagy eper).

Elkészítés. Először a tojásokat egy habverő segítségével csomómentesre keverjük a joghurttal, a cukrokkal, majd jöhet bele a sütőporral, pici sóval elkevert liszt, a rum, a mazsola (én most kihagytam) és a citromhéj (a liszt hozzáadása után érdemes evőkanálra váltani és azzal kikavarni). Forró olajba nagyobb dionyi adagokat kanalazunk a tésztából (két kanál

segítségével könnyebben boldogulhatunk). Várunk, amíg szép aranybarnára sülnek, majd jól lecsepegtetjük róluk a felesleges olajat, és papírtörlőre szedjük.

Ízlés szerint porcukorral is megszórhatjuk, de ez inkább csak esztétika kérdése. Ha nem

szeretnénk túl édesre készíteni, bőven elég a cukor a tésztában és a mártogatásban.

A görögjoghurtot összekeverjük a gyümölcslekvárral, és a fánkokat belemártogatjuk, ám lehet külön is fogyasztani, ahogy nekünk jobban esik. Jó étvágyat!

SZABÓ ANITA

Médiaböjt digitális kütyük nélkül?

1. | **N**apjaink sajtója előszeretettel cikkezik arról, hogy a nagyböjti időszakot igazából arra lehet felhasználni, hogy végiggondoljuk, merre hajtotta az emberiséget a nagyvárosi hóbort vagy a fékevesztett becsvág. És sorolják a kudarokat, meg értelmetlennek tartott vállalkozásokat. A Titanictól az A380-as légitársaságon át, amely 550 tonna elektronikát és acélt dűbörög föl a magasba. S a vallási feltűnési viselkedés sem marad ki a szórásból, itt említik a világ legnagyobb zarándokkeresztjét, amelyet az ausztriai Veitschben 2004-ben építettek fel. A 41 méter magas, belülről bejárható kereszt feléig lépcsőn lehet felgyalogolni. A kereszt vízszintes szárnyán meditációs szoba is van.

Miről is szól hát e világ? Arról, hogy feltétlenül meg kell tenni azt, ami még lehetséges? Még egy lépéssel tovább? Mintha nem lennének határok?

A böjt ezért szólhat arról is, hogy feltegyük magunknak a kérdést: miért tegyek meg valamit csak azért, mert megtehetem? Az abortuszt, mert van eszköze az orvostudománynak hozzá, a „jó halált”, mert nem fáj, az elhallgatással megelőzhető agressziót?

Igen, sok ilyen határátlépés van, amelynek végzettségét önkorlátozással meg lehetne előzni. Böjti igazság, amely életet épít, véd: megtehetném, de nem teszem a rosszat, hanem megállok. Nem ragaszkodom ahhoz, hogy enyém legyen az utolsó szó, az utolsó lépés, a még különlegesebb technikai csoda...

Történelmi visszapillantó

Hamvazószerdával kezdődik a negyvennapos böjti időszak. Van, ahol nagypéntekig, van, ahol húsvétig tart. A vasárnapok kivételek, mert ekkor a keresztyének Krisztus feltámadását ünneplik. A 40 nap utal Jézus pusztai megkísértésére, illetve böjtölésére, ami győztes lelki koncentrációt tett lehetővé, s így vívta meg döntő harcát a Sátánnal (Mt 4,2). Ószövetségi előképül Izrael próbatételes 40 évi pusztai vándorlása szolgál (2Móz 16). A húsvétot megelőző böjti időszakot először a niceai zsinat (Kr.u. 325-ben) dokumentálta. Hamvazószerdá neve utal az elmúlásra, a vezeklésre, az élet helyes értékrendjének keresésére, a múlandó és a maradandó helyes megkülönböztetésére. A protestantizmusban a Krisztus szenvedésére, a bűnbánatra összpontosítást, az önismeret tisztulását szolgáló időszakot jelentette. A reformátorok szembefordultak a középkori böjtértelmezéssel, mintha az a tartózkodást jelentette volna bizonyos ételektől. Luther a böjtölésben az önigazultság kísértését ismerte fel, mintha az ember ezzel a praktikával jobban tetszhetne Istennek.

Lelki koncentráció, életmentés

A Német Protestáns Egyház elnöke, Nikolaus Schneider református lelkész hamvazószerdán kiadott böjti üzenetében rámutat: a protestánsoknál nincs böjti szabályozás. Luther már 500 éve tanítja: a tartózkodás az ételektől nem menthet meg senkit sem a kárhozattól. Ma – amikor a kiégés és a túlhajszolás önmérséklet nélküli vágtájában élnek és pusztulnak idejekorán az emberek – a lemondás, az önkorlátozás nem középkori öngyötrés, hanem életmentés. S nem árt néha azon sem

Óriás fakereszt az ausztriai Stájer tartományban. Sok zarándokot vonz a bizarre építmény

elgondolkodni, hogyan is állunk Istennel s azokkal, akik legközelebb állnak hozzánk?

ÍGY BÖJTÖLJ...
ARANYSZÁJÚ SZENT JÁNOS SZERINT

- **Böjtölj a lábaddal, és ne járj a bűn útján!**
Keressd a keskeny utat, amin JÉZUS vezet téged!
- **Böjtölj a szemeddel, és ne nézz bűnös dolgokat, hanem gyönyörködj JÉZUSBAN!**
- **Böjtölj a száddal, és ne kritizálj, inkább dicséred az URAT!**
- **Böjtölj a kezeddel, és ne cselekedj bűnt, hanem tegyél jót, amikor csak tudsz!**
- **Böjtölj a füleddel, és ne figyelj a pletykára és hazugságra, hanem hallgasd ISTEN hangját!**

Az igazi böjt új kezdet. Nem újakezdés, hanem újat kezdés, valaminek az elhagyása, s valami egészen másnak az elkezdése Istenhez, embertársaimhoz, önmagamhoz fűző kapcsolataimban. Jó lenne a helyes egyensúlyt keresni és megtalálni ebben a böjti időszakban – 40 nap elég lenne hozzá! Istenre figyelve felszabadulni önmagunk beidegződött nyomásai alól, vétkeink súlyától, őszinte, gyógyító beszélgetésbe elegyedni Istennel. Egy kicsivel többet imádkozni. Belső, lelki nagytakarítást végezni. Ezért legyen igazi reneszánsza e felszabadító, imádságos belső nagytakarításnak!

A rendteremtést segíti a médiaböjt is

A tanulóknak egy hetet visszaadunk gyermekkorukból – nyilatkozza az a pedagógus, aki egy újszerű kezdeményezésben vesz részt. Egy héten át nincs számítógép, mobil, játékprogram. Helyette naplóvezetés arról, hogyan lehet kibírni ezek nélkül, mit lehet értelmesen tenni az így felszabaduló időben – s milyen pozitív tapasztalatokat lehet szerezni ezek nélkül. Az egyhetes tapasztalatokat a médiaböjt után a tanulók együtt értékelik ki, s ünnepélyes keretek között kapják vissza leadott elektromos eszközeiket.

Az érdekes kezdeményezést a Württembergi Protestáns Társaság diakóniai részlege dolgozta ki. A kezdeményezés tartományi keretek között zajlik, több egyházi és nem egyházi iskolában próbálják ki. A médiaböjt ötletéhez két megrázó és elgondolkodtató tudományos tanulmány adatai szolgáltak indítékul az egyháznak. Az egyik tanulmányt egy kriminológus, a másikat egy agykutató tette közzé. Mindkettő szoros összefüggéseket állapít meg a digitális eszközök használata és bizonyos egészségügyi zavarok megjelenése között. Az egészségügyi károsodások között említik az elhízást, a mozgásszegénységet és ennek kihatásait, az iskolai teljesítmény romlását, a szociális és kommunikációs készségek elszegényedését, az erőszakos és agresszív viselkedés elhatalmasodását s bizonyos függőségek kialakulását. A médiaböjttől azt remélik, hogy a gyerekek újra felfedezik a való életet, az egymással kialakítható tartalmas kapcsolatot, amelyet kulturális, sport- és egyéb készségfejlesztő rendezvényekkel igyekeznek elérni.

Mindenesetre akár a médiaböjtös hetet, akár a 7 hetet belső Istenre figyelemmel, több őszinte imával, magunk önmérsékletben, lemondásban történő gyakorlásával érdemes kipróbálni – bizonyosan megkönnyebbültebb lesz tőle az élet bennünk és körülöttünk. És ekkor a böjtnek az értelme is közelebb kerül: szárnyakat kaphatunk, még ha kölcsönbe is, akár az angyaloktól, akár Isten Lelekétől, de ez is – Kálvinnal szólva – hasznunkra válhat.

Fogynak a keresztyének a Szentföldön

Az elmúlt száz év háborúi miatt a Szentföldön alig maradt az egykoron virágzó, gyarapodó keresztyén közösségekből.

Több mint kétezer éven át megőrizték templomaikat. Erős hitüknek és kitartásuknak köszönhetően átvészelték az összes üldöztetést és háborút. Jézus óta virágzó erős közösségeket alkottak Jeruzsálemben, Betlehemben és a többi palesztin városban. Most mégis úgy tűnik, végleg eltűnhetnek a szentföldi keresztyének.

Az elmúlt száz évnyi arab-izraeli háborúk, az embargó és az ebből fakadó gazdasági nehézségek miatt a Szentföldön élő keresztyén palesztinok 80 százaléka – vagyis egymillió lélek – külföldön él. Többségük harmad-negyedgenerációs leszármazott, ők csak a nagyszüleik meséiből ismerik a Szentföld csodálatos kegyhelyeit.

A 20. század derekán Jeruzsálemben több mint harmincezer keresztyén élt. Az elmúlt hetven évben a város lakossága megötszöröződött, ám az adatok megdöbbentően alacsony számot mutatnak. A városban alig több mint tízezer keresztyén él. Az óvárosi részben, ahol túlnyomó többségben voltak, mára számuk kétezer fő alá csökkent. A Palesztin Hatóság adatai szerint csak Sydney-ben több jeruzsálemi keresztyén él, mint a szentvárosban.

A ciszjordániai Betlehem városban és környékén a társadalom túlnyomó többségét jelentették a keresztyének. A betlehemi keresztyének fele az elmúlt évtizedekben elhagyta szülővárosát, számuk tízezer alá csökkent.

Tizenöt évvel ezelőtt a brit Independent arról tudósított, hogy Gázában még mindig négyezer keresztyén él. A Tel-Aviv által elrendelt blokád, a gazdasági nehézségek és a biztonság hiánya miatt többségük elhagyta hazáját, lélekszámuk hétszáz körül mozog.

A palesztin belpolitikai viszályok, az arab-izraeli konfliktus, az ebből fakadó gazdasági problémák, a rossz oktatási, szociális és egészségügyi rendszer arra ösztönzi a megmaradt keresztyéneket, hogy elhagyják a Szentföldet.

A brit gyarmati rendszer idejében elrendelt 1922-es népszámlálás alapján Palesztinában 73 ezer keresztyén élt, ami az akkori arab lakosság 10,8%-át tette ki. A 2009-es népszámlálás szerint Izraelben 153 ezer, míg Ciszjordániában és Gázában 50 ezer keresztyén élt, ami az összlakosság 2,5%-át teszi ki. Azóta a lélekszámuk folyamatosan csökken. Amíg az első

Keresztyén hívők a Szent Sír-templomban Jeruzsálem óvárosában

Forrás: Reuters

világháború után több mint kétszáz településen éltek keresztyének, mára pár tucat városban vagy faluban léteznek. A megpróbáltatások ellenére a palesztin egyházak képviselői a helyben maradásra ösztönzik őket. Sok családnak biztosítanak munkát és megélhetést. Az egyházi iskolákba a diákok tandíjmentesen járhatnak, ott magas szintű oktatásban részesülnek. Hasonló módon vehetik igénybe az apácák és szerzetesrendek által fenntartott kórházakat és szociális intézményeket. Mahmúd Abbasz palesztin elnök szerint a keresztyének nélkül szegényebb lenne a Közel-Kelet. Jézus követői nem kisebbség, hanem teljes jogú nemzetalkotó közössége a társadalomnak, amely testvére a többi vallás követőinek.

(vasarnap.hu nyomán)

Forrás: AFP

Keresztyén felvonulók nagypénteken Jeruzsálemben. Létszámukat az izraeli rendőrség biztonsági okokból néha korlátozza

Hirdetés

Igényes, pontos munkát garantálva vállalja templomok, műemlékek, egyházi épületek felújítását és karbantartását az **ALPINBIST Kft.**

Tornyok, toronydíszek festését, felújítását, bádogozását, villámhárítók és ereszcatornák szerelését ipari alpine technikával végzi el állványozási költségek nélkül.

További információk a **0755 312 904** telefonszámon.

Salétromos falak? A Biodry erre egy végleges megoldást kínál!

Svájci technológiánk természetes módon állítja meg a kapilláris nedvességet régi épületekben, templomokban, műemlékekben.

További információ:

0770 765 537

www.biodryromania.ro

NEDVES FALAK?

bio|dry
ADVANCE WALL TECHNOLOGY

Toronyjavítás

-festés

-bádogozás

LUKÁCS ALPIN'S

0744 612 079

ÜZENET

ISSN 1223-8848

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár, Eötvös utca (str. Constanța) 1-3. sz.

Telefon: 0731-019404 • Drótposta: uzenet@reformatus.ro

<https://reformatus.ro/mediatar/kiadvanyok/uzenet> • Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. • A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Tipográfia: IDEA PLUS

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában • Felelős vezető: Dávid Zoltán

